

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Наставно-научном већу Филолошког факултета
Универзитета у Београду

ИЗВЕШТАЈ О ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ МР НИКОЛЕ БЈЕЛИЋА
„ИСТОРИЈА И ЉУДСКА СУДБИНА У ДРАМСКОМ СТВАРАЛАШТВУ
ЕРИК-ЕМАНУЕЛА ШМИТА“

I. ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Датум и орган који је именовео комисију: Наставно-научно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду на седници одржаној 25. фебруара 2015. године.

2. Састав комисије:

1. др Јелена Новаковић, редовни професор, романистика, 18. 10. 1995, Филолошки факултет Универзитета у Београду.

2. др Марија Цунић-Дрињаковић, ванредни професор, романистика, 24.12.2013, Економски факултет Универзитета у Београду.

3. др Милица Винавер Ковић, доцент, романистика, 16. 4. 2013. Филолошки факултет Универзитета у Београду.

II. ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Никола Р. Бјелић

2. Рођен 1. октобра 1976, у Новој Вароши, Р. Србија.

3. Магистарска теза: „Шарл Бодлер у српској књижевности: Сима Пандуровић“, одбрањена 8. новембра 2007. на Филолошком факултету у Београду.

4. Научна област: романистика (француска књижевност)

III. НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

„Историја и људска судбина у драмском стваралаштву Ерик-Емануела Шмита“

IV. КРАТАК САДРЖАЈ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Докторска дисертација мр Николе Бјелића има 252 стране и садржи резиме на српском и енглеском језику, увод, три дела (1. „Псеудоисторијско у драмама Ерик-Емануела Шмита“, 2. „Историјско у драмама Ерик-Емануела Шмита“, 3. „Божанско и људска судбина у драмама Ерик-Емануела Шмита“, закључак, литературу и биографију аутора.

V. ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДИСЕРТАЦИЈЕ

У уводу се указује на значај Ерик-Емануела Шмита који, као обновитељ филозофског позоришта, заузима водеће место међу француским драмским писцима, третирајући на свој особени начин проблеме људске судбине и људског постојања, а чије дело још увек није довољно испитано, затим се осврће на досадашње радове о овом писцу, као и на методе коришћене у изради докторске дисертације.

У првом делу, под насловом „Псеудоисторијско у драмама Ерик-Емануела Шмита“, разматра се присуство и улога фиктивних историјских личности смештених у одређени историјски контекст. Предмет анализе су драме *La Nuit de Valognes* (*Валоњска ноћ*) која представља Шмитову интерпретацију мита о Дон Жуану, *Golden Joe*, као израз једне песимистичке визије света, *Les Variations énigmatiques* (*Загонетне варијације*) чији је главни лик писац–нобеловац Абел Знорко а главна тема љубав као основно одређење људске судбине и *Petits crimes conjugaux* (*Мали брачни злочини*) чија је главна тема брачна љубав, а који мр Никола Бјелић пореди са Олбијевим комадима *Ко се боји Виржиније Вулф* и *Брачни пар*.

Други део, под насловом „Историјско у драмама Ерик-Емануела Шмита“, усредсређен је на стварне историјске личности у трима драмама. То су *Le Libertin* (*Либертен*), чији је главни лик феанцуски писац и енциклопедиста Дени Дидро; *Frédéric ou Le Boulevard du crime* (*Фредерик или булевар злочина*), чији је главни лик глумац из XIX. века, Фредерик Леметр, са посебним освртом на интертекстуалне везе између овог комада и, с једне стране, драме Александра Диме-оца *Кин или раскалашни геније* (1836), а с друге стране филма Марсела Карнеа *Деца раја*; и *Le Visiteur* (*Посетилац*), чији је главни лик Сигмунд Фројд.

У трећем делу, под насловом „Божанско и људска судбина у драмама Ерик-Емануела Шмита“, разматра се Шмитово поимање улоге Бога и божанског у одређивању положаја и судбине човека у свету. Предмет првог поглавља, под насловом „*L'École du Diable* или о пореклу зла“, разматра се однос вере у постојање Бога и постојања зла у свету, кроз анализу комада *Le Visiteur* и *L'École du diable* (*Ђавоља школа*) а друго поглавље, под насловом *Hôtel des Deux Mondes* или о смрти“, испитује начин на који се битна егзистенцијална тема као што је смрт третира у комаду *Хотел између два света*: она не представља „ни награду ни казну“, него „мистерију“, па о њој не треба размишљати, него је прихватити као егзистенцијалну чињеницу.

VI. ОБЈАВЉЕНИ РАДОВИ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДИСЕРТАЦИЈИ

БЈЕЛИЋ, Никола, «Ко је непознати посетилац? Бог у драми *Посетилац* Ерик-Емануела Шмита», у: *Филолошки преглед*, год. 41, уредник проф. др Јелена Новаковић, Филолошки факултет, Београд, 2014/1, стр. 85-100.

ВЈЕЛИЋ, Nikola, « La condition humaine dans *Oscar et la dame rose* d'Éric-Emmanuel Schmitt », саопштење на међународној конференцији *Les moralistes modernes (XIXe et XXe siècles)*, у: *Filološki pregled*, год. 37, br. 2, urednik prof. dr Jelena Novaković, Filološki fakultet, Beograd, 2010, str. 227-234.

ВЈЕЛИЋ, Nikola, « Transformation du mythe de Don Juan dans *La Nuit de Valognes* d'Éric-Emmanuel Schmitt », у: *Filološki pregled / Revue de Philologie*, год. 36, br. 2, urednik prof. dr Jelena Novaković, Filološki fakultet, Beograd, 2009, str. 83-89.

БЈЕЛИЋ, Никола, «Молијеров и Шмитов Дон Жуан». Други научни скуп младих филолога Србије, *Савремена проучавања језика и књижевности*, ФИЛУМ, Крагујевац, март 2010.

БЈЕЛИЋ, Никола, «Дон Жуан у потрази за идентитетом у комаду *Валоњска ноћ* Ерик-Емануела Шмита». Међународна конференција *Језик, књижевност, идентитет*, Филозофски факултет, Ниш, април 2009.

VII. ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

На основу испитивања псеудоисторијског, историјског и божанског у девет драма Ерик-Емануела Шмита, објављених између 1991. и 2007. године, мр Никола Бјелић извлачи више закључака: да се у Шмитовим драмама историја и фикција непрекидно преплићу и мешају, при чему је историјски догађај само ситуациона подлога за трагање за решењима кључних питања људске судбине, да су историја и људска судбина неодвојиве једна од друге, да се иста питања оцртавају и када су у питању фиктивне личности које Шмит смешта у одређени историјски контекст, као и да је Шмитово дело, захваљујући његовом оптимистичком приказу људске судбине чак и у мрачним историјским тренуцима дубоко хумано и оригинално и да отвара нови пут француској драми у XXI веку.

VIII. ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Писана са добрим познавањем предмета испитивања и релевантним књижевнокритичким апаратом, логично и аргументовано, докторска дисертација мр Николе Бјелића “Историја и људска судбина у драмском стваралаштву Ерик-

Емануела Шмита” осветљава и неке до сада недовољно разматране елементе Шмитовог дела и као таква задовоњава све научне критеријуме и представља значајан допринос романистици.

IX. ПРЕДЛОГ

На основу укупне оцене дисертације, Комисија предлаже да се докторска дисертација мр Николе Бјелића „Историја и људска судбина у драмском стваралаштву Ерик-Емануела Шмита” прихвати и кандидат позове на одбрану.

У Београду,
20. марта 2015.

КОМИСИЈА

1. др Јелена Новаковић, редовни професор

2. др Марија Цунић-Дрињаковић, ванредни професор

3. др Милица Винавер Ковић, доцент
